

Werkplan 2015

De Oogvereniging is een jonge vereniging, ontstaan in 2013, die in Nederland een middelpunt wil zijn voor alle mensen die iets aan hun ogen hebben en voor mensen die als gevolg van hun oogaandoening belemmeringen ervaren in het meedoen aan de samenleving (werk, digitale wereld, reizen enz.).

De Oogvereniging biedt een platform waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, ervaringen kunnen uitwisselen en informatie kunnen krijgen. Op basis van die gedeelde ervaringen komt de Oogvereniging op voor de belangen van de leden en alle andere Nederlanders die een oogaandoening hebben.

Aan de patiëntenkant, waar het gaat om de – kwaliteit van de – oogzorg, heeft de Oogvereniging de ambitie toe te groeien naar een brede, zelfbewuste en krachtige vereniging van oogpatiënten. Een vereniging die bijdraagt aan de verbetering van de oogzorg en -behandeling in Nederland, zodat slecht zien of blindheid worden uitgesteld of zelfs kunnen worden voorkomen. In 2015 is deze ontwikkeling een belangrijk speerpunt van de vereniging. We gaan de vereniging anders organiseren, extra formatieruimte vrijmaken voor het patiëntenperspectief, onze samenwerkingsverbanden verstevigen en meepraten en meebepalen welk wetenschappelijk onderzoek voor patiënten belangrijk is. We ontwikkelen een integrale kijk op oogzorg in Nederland. Daarmee willen we ook een thuis worden voor mensen die aandacht vragen voor andere oogaandoeningen dan die waarop we ons nu organiseren.

Aan de participatiekant, waar het gaat om de gevolgen van het slecht zien of blind zijn, kennen de Oogvereniging en haar rechtsvoorgangers een lange traditie. Er is een levendige dynamiek van uitwisselen van ervaringen, onderlinge steun en solidariteit. Er gebeurt veel aan het delen van kennis en informatie. Onze verantwoordelijkheid in het maatschappelijke debat nemen we zeer serieus als actieve, kritische, deskundige en betrouwbare partij voor overheden, bedrijven en instellingen. Deze positie handhaven we in 2015 op de gebieden waarop we al lang actief zijn en breiden we uit naar relatief nieuwe terreinen als arbeidsparticipatie en de digitale wereld.

De Ooglijn, vraagbaak en luisterend oor, is een cruciaal onderdeel van de Oogvereniging. Zonder drempel kan iedereen bellen of mailen met de Ooglijn met vragen of opmerkingen over toegankelijkheid en mobiliteit, oogaandoeningen en medische zaken, hulpmiddelen, sociale wet- en regelgeving enz. We zijn blij met de meerjarige ondersteuning door het Oogfonds en Stichting Blindenhulp. In 2015 werken we aan een grotere bekendheid en aan het uitbreiden van de dienstverlening van de Ooglijn.

Een vereniging die vitaal wil zijn moet zichzelf blijven ontwikkelen. Dat geldt zeker voor een vereniging die kort na een aantal fusies zichzelf moet (her)ontdekken en een nieuwe identiteit moet vormen. In 2015 gaan we de vereniging anders organiseren en de fusie afmaken, zodat onze structuur ons minder energie kost en ons beter in staat stelt onze doelen te bereiken. Ook gaan we de bedrijfsvoering moderniseren.

De Oogvereniging werkt met veel partijen samen. Door de fusie is er minder tijd en ruimte geweest voor externe profilering en lobby en voor het onderhouden van relaties met externe samenwerkingspartners. Dat gaan we in 2015 herstellen. De Oogvereniging vergroot de externe zichtbaarheid.

Kortom, het werkplan van de Oogvereniging voor 2015 kent vijf hoofdpunten: (1) een sterke en brede vereniging van oogpatiënten worden (2) belangen behartigen op het gebied van toegankelijkheid van de samenleving, (3) de Ooglijn uitbouwen, (4) de vereniging vitaliseren en (5) extern steviger profileren.

Een deel van deze activiteiten doen we samen met onze collega's binnen het Voucherproject Oog 2013 – 2015: De Macula Degeneratie Vereniging, de Hoornvlies Patiënten Vereniging, Vereniging Oog in Oog en de Nederlandse Christelijke Blinden en Slechtziendenbond. De Oogvereniging is penvoerder van dit project.

Deze abstracte hoofdzaken krijgen een vertaling in een groot aantal activiteiten, projecten en ambities, die alle in de bijlage staan. Deze activiteiten zijn meegenomen in de Begroting 2015 en uitvoering ervan is haalbaar en mogelijk met de beschikbare financiële en personele middelen.

Zonder de andere onderwerpen tekort te doen geven we de volgende 30 onderwerpen in 2015 prioriteit:

Patiëntenperspectief

1. We gaan de onderzoeksagenda beïnvloeden met de uitkomsten van het in 2014 uitgevoerde project met dezelfde naam
2. We ontwikkelen een integrale benadering van de oogzorg
3. We formuleren kwaliteit vanuit het perspectief van patiënten en hanteren deze als basis voor belangenbehartiging (voucherproject)
4. We gaan met de uitkomsten van de in 2014 uitgevoerde hulpmiddelenenquête in overleg met zorgverzekeraars (voucherproject)
5. We gaan in overleg met zorgverzekeraars over problemen bij vergoeding van oogdruppels

Participatieperspectief

1. We werken aan een grotere arbeidsparticipatie van mensen met een visuele beperking
2. We zetten ons in voor uitbreiding van het aantal veel gebruikte websites dat voldoet aan richtlijnen van digitale toegankelijkheid (voucherproject) We volgen kritisch de transities in de zorg en ondersteunen leden bij de aanvraag van gemeentelijke (WMO-)voorzieningen
3. We bewaken de invoering van de NS Business Card voor reizigers met een visuele beperking en zetten ons voor in de algehele toegankelijkheid van het openbaar vervoer (voucherproject)
4. In Europees verband pleiten we voor toegankelijkheid en uniformiteit van betaalautomaten
5. We werken aan veilige oversteekplaatsen en fietsroutes en bepalen een standpunt over shared space (voucherproject),
6. We werken aan visuele toegankelijkheid van gebouwen (voucherproject)
7. We volgen kritisch het Valysvervoer en hebben invloed op wetgeving voor geleidehonden in taxi
8. We werken eraan dat vakliteratuur (ook internationaal) digitaal beschikbaar komt

Ooglijn

1. We werken aan vergroting van de bekendheid van de Ooglijn
2. We verkennen mogelijkheden om de dienstverlening van de Ooglijn uit te breiden
3. We koppelen in 2015 het monitoren van de transities in de zorg aan de Ooglijn

Een vitale vereniging

1. We gaan de vereniging indelen in twee hoofddomeinen van aandacht: patiëntenperspectief en participatieperspectief.
2. We creëren meer gemeenschappelijkheid tussen de regio's en een verbinding van regionale werkplannen met landelijke speerpunten.
3. We gaan werken aan een intensievere samenwerking van de patiëntengroepen en bereiden een platform voor zeldzame oogaandoeningen voor
4. We ontwikkelen nieuwe organisatievormen voor kinderen, jongeren en jongvolwassenen (tot ongeveer 25 jaar) en voor de groep ouders
5. We verbeteren het democratisch proces binnen de vereniging en verminderen de bestuurlijke drukte
6. We voeren het in 2014 vastgestelde vrijwilligersbeleid in

7. We verbeteren de interne ledencommunicatie en geven een nieuw magazine uit.
8. We voeren begin 2015 een nieuwe ledenadministratie in

Externe profilering

1. We werken aan het vergroten van de naamsbekendheid van de Oogvereniging
2. We vernieuwen begin 2015 de website en het verenigingsmagazine
3. We worden lid van NPCF en VSOP (vereniging voor zeldzame en erfelijke aandoeningen)
4. We investeren in samenwerking met onze collega-oogverenigingen en de dovenorganisaties
5. We breiden ons netwerk aan de patiëntenkant uit (N.O.G.b, oogartsen, ziekenhuizen, farmaceuten)

Bijlage Werkplan: Activiteiten Oogvereniging in 2015

Patiëntenperspectief: verbeteren van de kwaliteit van de oogzorg

Goede oogzorg vanuit patiëntenperspectief< (ged. voucherproject)

- We brengen de resultaten van de in 2014 opgestelde onderzoeksagenda in op relevante plekken en vergroten daarmee de invloed op de keuze voor nieuw te starten onderzoek
- We vormen een platform voor zeldzame oogaandoeningen
- We ontwikkelen een integrale visie op de oogzorg in Nederland
- We bevorderen goede oogzorg, waarbij meer gedacht wordt vanuit de patiënt dan vanuit de instelling of zorgverlener (voucherproject)
- We bevorderen dat de verschillende onderdelen van de keten in de oogzorg goed op elkaar afgestemd zijn (voucherproject)
- We gaan in gesprek met zorgpartijen als Oogziekenhuis Rotterdam, de vereniging van oogartsen (NOG) en het Kwaliteitsinstituut van de overheid, over patiëntgerichte kwaliteitsverbeteringen. Zo mogelijk starten we samen pilots. (voucherproject)

Hulpmiddelen en medicijnen (ged. voucherproject)

- We vergroten ons inzicht in de complexe hulpmiddelenzorg voor mensen met een visuele beperking of doofblindheid (voucherproject)
- Op basis van de uitkomsten van de enquête visuele hulpmiddelen gaan we in gesprek met twee à drie zorgverzekeraars over verbeterpunten bij de verstrekking van hulpmiddelen (voucherproject)

- We onderzoeken vergoedingsproblemen bij ooggerelateerde medicatie en proberen oplossingen te realiseren.

Participatieperspectief: het bevorderen van de toegankelijkheid van de samenleving

Werkgelegenheid en arbeidsmarkt

- Verhoging van deelname aan de arbeidsmarkt van mensen met een visuele beperking.
- Belangenbehartiging en lobby bij landelijke en regionale overheden, volksvertegenwoordiging, cliëntenraden, werkgevers en werkgeversverenigingen etc.
- Voorlichting en informatievoorziening aan re-integratiebureaus en arbo-artsen die te maken krijgen met toeleiding naar werk of het aan het werk houden van mensen met een visuele beperking.
- Verhoging van de arbeidsdeelname door het inzetten van eigen kracht en kennis bij projecten. Voorbeelden: coaching van werkzoekenden door werkenden, werkgevers helpen bij ICT-aanpassingen.

Digitale Toegankelijkheid (voucherproject)

We zetten ons ervoor in dat mensen met een visuele beperking zich zoveel mogelijk zelfstandig kunnen bewegen in de (digitale) maatschappij.

Doelen in 2015:

- Toename van het aantal digitale overheidsproducten en -diensten dat voldoet aan WCAG 2.0 of webrichtlijnen 2.0, in Nederland.
- Toename van het aantal 'meest gebruikte digitale producten en diensten' dat voldoet aan WCAG 2.0 of webrichtlijnen 2.0, in Nederland
- De beschikbaarheid van toegankelijke software bevorderen door overleg met webdesigners, -bouwers en content-managers

Transities in de zorg (subsidie van fondsen Novum/Visio en Bartiméus/Sonneheerdt)

- We dragen bij aan het goed informeren van mensen met een zintuiglijke beperking over de transities van zorg en begeleiding
- We ondersteunen hen bij vragen, bij het afstemmen van de zorg / begeleiding op hun persoonlijke situatie en bij het houden van regie
- We bewaken de aansluiting tussen de verschillende vormen van zorg en ondersteuning
- Samen met de dovenorganisaties monitoren we de transities en brengen punten in voor de ontwikkelagenda.
- We ondersteunen leden die actief zijn op lokaal en regionaal niveau

- We bekijken of en hoe we leden kunnen ondersteunen bij de aanvraag van voorzieningen bij de gemeente en bij het keukentafelgesprek.
- samen met Kentalis en Kalorama brengen we de specifieke vragen van mensen met doofblindheid onder de aandacht van gemeenten.
- We werken mee aan het formuleren van een 'kernset' voor revalidatie (ambulant).

Toegankelijk Openbaar Vervoer (voucherproject)

- Kritisch volgen van de uitwerking van behaalde resultaten, zoals OV chip plus, de NS businesscard
- Beïnvloeden van het wetgevingstraject voor het toelaten van geleidehonden in de taxi.
- Signaleren waar knelpunten ontstaan en daarover aan de bel trekken
- op de agenda houden van het verbeteren van de toegankelijkheid van het openbaar vervoer op alle aspecten (met name reisinformatie)

Toegankelijk betalingsverkeer (subsidie Nederlandse Bank e.a.)

- Speerpunt voor 2015: In Europees verband pleiten voor toegankelijkheid en uniformiteit van betaalautomaten.
- Bevorderen toegankelijk online en mobiel bankieren bij de grote Nederlandse banken
- Bevorderen van toegankelijk betalen in winkels, zowel met de bankpas (contactrijk en contactloos) als met de mobiele telefoon
- Meer toegankelijke, sprekende geldautomaten in Nederland
- Behoud van de huidige, meest relevante niet-digitale betaaldiensten
- Bevorderen dat er bij de ontwikkeling van nieuwe betaalproducten aandacht is voor toegankelijkheid (design-for-all)

Toegankelijkheid treinstations (subsidie project Helen)

- Voortzetting betrokkenheid bij de review van de beschrijvingen van (nog 390) stations.
- bekendheid vergroten van deze routebeschrijvingen (samen met NS)
- Met NS, Prorail en 4infra (het ingenieursbureau) duidelijke afspraken maken over het bijhouden en verbeteren van de beschrijvingen

Verkeer en vervoer (voucherproject)

- aandacht voor veilige oversteeplaatsen en goed zichtbare fietsroutes
- aandacht voor de bruikbaarheid van 'shared space'-situaties voor mensen met een visuele beperking.

Plaatsbepaling en navigatie m.b.v. fotoherkenning (subsidie project Imago)

- Volgen van de verdere ontwikkeling van dit systeem.
- In samenwerking met Licht en Liefde, belangenvereniging in België, testen van het systeem.
- Verspreiden van een enquête onder de gebruikers.

Valys

- We oefenen invloed uit op de ontwikkelingen rond de 'bijzondere indicatie' (solo vervoer, voorin zitten etc)
- We houden de vinger aan de houden inzake vraagstukken rond het Hoog Persoonlijk Kilometer Budget

Toegankelijkheid openbare ruimte en gebouwen (voucherproject)

- de richtlijn geleidelijnen onder de aandacht blijven brengen, zodat deze op grotere schaal wordt toegepast, en knelpunten signaleren en aan de orde stellen
- beschikbaar maken van informatie over visuele toegankelijkheid van de openbare ruimte en gebouwen en de vertaling daarvan in praktische adviezen voor belangenbehartigers en professionals in stations, gemeentehuizen, zorgcentra, musea e.d..

Lectuurvoorziening (subsidie Ministerie van OCW)

- we bepleiten bij uitgevers het digitaal beschikbaar stellen van (studie)boeken
- We zien toe op invoering van de nieuwe bibliotheekwet
- Samen met de Vereniging van Leesgehandicapten en de Lezersraad van Aangepast Lezen stimuleren we braille.
- We bevorderen dat e-books toegankelijk worden voor mensen met een visuele beperking.
- Europees dringen we aan op betere uitwisselingsmogelijkheden (ratificering WIPO verdrag).

VN verdrag rechten voor mensen met een beperking

Op 1 juli 2015 ratificeert Nederland het VN-verdrag inzake rechten van personen met een handicap, dat bijdraagt aan een inclusieve samenleving waarin eenieder in gelijke gevallen gelijk behandeld wordt.

Het verdrag biedt een kader voor nationale wetgeving en biedt een extra juridische onderbouwing voor de belangenbehartiging van de Oogvereniging op het gebied van participatie (studie, openbaar vervoer, toegankelijke leefomgeving, ICT, stemmen enz.). De Oogvereniging blijft in 2015 in nauw contact met de Alliantie van mensen met een beperking.

Sport

- We continueren het jaarlijkse sportkamp voor kinderen en jongeren
- We onderzoeken de mogelijkheid van een activiteit rond de start van de Tour de France in Utrecht in 2015
- We onderzoeken, samen met fonds Bartiméus/Sonneheerdt, de mogelijkheid van een sportproject

Cultuur

- Met het oogfonds onderzoeken we mogelijkheden van financiering voor een eventueel in 2015 te starten project
- We verkennen samenwerking met Stichting Kubes

Ooglijn (subsidie van Oogfonds en Stichting Blindenhulp)

- We breiden de promotieactiviteiten voor de Ooglijn uit (kaartjes, filmpjes e.d.) teneinde de bekendheid van de Ooglijn te vergroten
- We verkennen mogelijkheden om de dienstverlening van de Ooglijn uit te breiden
- De informatie die we verzamelen bij de Ooglijn blijft ook in 2015 mede richting geven aan de activiteiten van de Oogvereniging
- We koppelen in 2015 het monitoren van de transities in de zorg aan de Ooglijn

Een vitale vereniging

- Indelen van de vereniging in twee hoofddomeinen van aandacht: patiëntenperspectief en participatieperspectief
- Versterking van de contacten tussen de patiëntengroepen binnen de Oogvereniging
- Professionele ondersteuning op het verenigingsbureau voor patiëntenbelangen en verbetering Oogzorg.
- Afstemmen op regioniveau van de activiteiten van de regiogroepen op de speerpunten die door de landelijke werkgroepen worden gekozen.
- Vanuit regiogroepen zijn vrijwilligers actief op thema's als zorg en ondersteuning thuis, verkeersveiligheid en de inrichting van de openbare ruimte en gebouwen
- We geven de betrokkenheid van ouders van kinderen met een visuele beperking en van jongeren en studenten op een meer eigentijdse manier vorm.
- De groep van mensen met doofblindheid krijgt een eigen positie binnen de vereniging.
- We voeren het in 2014 vastgestelde vrijwilligersbeleid in en stellen een toolkit 'vrijwilligers' samen voor de ledengroepen.
- We lanceren één gezamenlijk magazine voor de Oogvereniging.
- Leesvormen: meer eenvoud/overzicht voor de leden en vernieuwing (grootletter, streaming via app of eigen website).
- We ontwikkelen communicatiebeleid

- We moderniseren de bedrijfsvoering (nieuwe ledenadministratie, vernieuwen ICT en telefonie)

Externe profilering

- Na enkele jaren vooral gericht te zijn geweest op de interne communicatie gaan we in 2015 de bekendheid en de zichtbaarheid van de Oogvereniging in Nederland vergroten:
- We gaan ons sterker richten op ziekenhuizen en oogartsen
- We vernieuwen de website en lanceren een nieuw verenigingsmagazine
- We bouwen contacten op met relevante media, versturen vaker persberichten en zetten vaker professionele fotografen in
- We worden lid van NPCF en VSOP (vereniging voor zeldzame en erfelijke aandoeningen)
- We investeren in samenwerking met onze collega-oogverenigingen en met de dovenorganisaties
- We bouwen ons netwerk uit, met een inhaalactie aan de patiëntenkant (N.O.G., oogartsen, ziekenhuizen, farmaceuten)
- We staan net als vorige jaren bij de grote, relevante beurzen en voegen daar in 2015 de NOG-beurs aan toe
- We geven voorlichting over blindheid / slechtziendheid op scholen